

Nr 64

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 31 maj 1957 (nr 262) om allmän energiskatt, m. m., jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 9 oktober 1959 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition nr 163, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

- 1) förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 31 maj 1957 (nr 262) om allmän energiskatt; samt
- 2) förordning om tillfällig energiskatt å bensen och vissa andra bränslen som finnas i riket den 1 januari 1960.

Rörande *propositionens huvudsakliga innehåll* må här anföras följande.

I propositionen föreslås, att energiskatten på bensen samt andra flytande och fasta bränslen höjes fr. o. m. den 1 januari 1960. Den föreslagna höjningen utgör i fråga om bensen fem öre per liter och beträffande motorbrännolja och eldningsolja 10 kronor per m³. I fråga om de fasta bränslena föreslås att skattesatserna per ton höjes med 8 kronor för stenkolk och 9 kronor för koks.

Skattehöjningen beräknas tillföra statsverket omkring 225 milj. kronor för helt budgetår.

De ovannämnda författningsförslagen är av följande lydelse.

Förslag

till

förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 31 maj 1957 (nr 262) om allmän energiskatt

Härigenom förordnas, att 5 § förordningen den 31 maj 1957 om allmän energiskatt skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives, samt att den vid nämnda förordning fogade förteckningen över vissa bränslen, för vilka allmän energiskatt skall erläggas¹, skall erhålla den ändrade lydelse, som framgår av härvid fogad bilaga.

¹ Senaste lydelse av 5 § och av förteckningen se 1958:32.

5 §.

Energiskatten å bensin och motorsprit utgår med fjorton öre för liter.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1960. Förordningen skall äga tillämpning jämväl å sådant bränsle, som införts till riket före den 1 januari 1960 och som nämnda dag oförtullat kvarlåg i frihamn eller å tulllager, i tullpackhus eller eljest i tullverkets vård.

Bilaga

Förteckning

över

vissa bränslen, för vilka allmän energiskatt skall erläggas,
i gällande tulltaxa hänförliga till nedanstående
tulltaxenummer

Tulltaxe- nummer	Bränsle	Skattesats
ur 27.01	Stenkol	20 kronor för ton
ur 27.01	Stenkolsstybb samt stenkolsbriketter och liknande fasta bränslen, framställda av stenkol.....	10 kronor för ton
ur 27.02	Brunkolsbriketter	10 kronor för ton
ur 27.04, ur 27.08, ur 27.14	Koks	23 kronor för ton
ur 27.04, ur 27.08, ur 27.14	Koksstybb och koks briketter	10 kronor för ton
ur 27.10	Motorbrännolja, eldningsolja och bunkerolja med en viskositet i cSt-enheter av: högst 20 vid 20°C (skatteklass I)	35 kronor för m ³ 26 kronor för m ³
ur 27.10, ur 38.19	Blandningar, innehållande alkohol (etanol, etylalkohol), avsedda för användning till motordrift <i>Anm.</i> Allmän energiskatt skall icke erläggas för inom riket framställd blandning, hänförlig till nr 27.10 eller 38.19, i den mån energiskatt erlagts för i blandningen ingående produkter, för vilka dylik skatt skall erläggas.	14 öre för liter

Förslag

till

**förordning om tillfällig energiskatt å bensin och vissa andra bränslen som
finnas i riket den 1 januari 1960**

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

För bensin och de andra bränslen som nedan sägs skall, i den mån bränslena den 1 januari 1960 klockan 6 f. m. finnas i riket, erläggas tillfällig energiskatt.

Den tillfälliga energiskatten utgör i fråga om

bensin fem öre för liter,

stenkol åtta kronor för ton,

koks nio kronor för ton samt

motorbrännolja, eldningsolja och bunkerolja tio kronor för m³.

Vad som är att hänföra till stenkol, koks och nyssnämnda oljor anges i förordningen den 31 maj 1957 (nr 262) om allmän energiskatt.

Är bensin blandad med annan vara, skall vid skattskyldighetens bestämmande hänsyn tagas till den myckenhet, varmed bensin ingår i blandningen.

2 §.

1 mom. Skyldighet att erlægga skatt enligt denna förordning åligger, där ej annat förordas av vad nedan i 2 mom. eller 9 § stadgas, den som vid den i 1 § angivna tidpunkten innehar

bensin till en myckenhet överstigande 2 000 liter eller

stenkol eller koks eller bådadera till en myckenhet sammanlagt överstigande 100 ton eller

olja av i 1 § angivna slag till en myckenhet sammanlagt överstigande 80 m³.

2 mom. Skattskyldighet enligt denna förordning skall icke åvila staten, ej heller den som registrerats enligt 6 § förordningen om allmän energiskatt.

Skatt enligt denna förordning utgår icke för inhemska fasta bränslen, ej heller för bensin, som tillverkats inom landet och som vid den i 1 § angivna tidpunkten ännu icke utlämnats från tillverkningsstället.

3 §.

Envar enligt denna förordning skattskyldig skall senast den 29 februari 1960 på heder och samvete avgiva deklaration rörande den myckenhet bensin och andra enligt denna förordning skattepliktiga bränslen han vid den i 1 § angivna tidpunkten innehade, varvid tillika skall angivas den plats, där bränslena då förvarades.

Deklaration skall ingivas till länsstyrelsen i det län, där den skattskyldige författningenslignat är eller bör vara mantalsskriven eller, om han avlidit, senast varit eller bort vara mantalsskriven,

eller där vederbörande styrelse eller förvaltning har sitt säte eller sysselman eller ombud är bosatt,

eller, då nämnda regler ej äro tillämpliga, i det län, där huvuddelen av den med deklarationen avsedda myckenheten bränsle finnes vid den tidpunkt, som anges i 1 §.

4 §.

1 mom. Det åligger länsstyrelse att övervaka, att deklARATIONER inkomma från alla uppgiftsskyldiga och att avgivna deklARATIONER äro fullständiga och riktiga, därvid särskilt bör tillses, att envar, som idkar handel med eldfarliga oljor, fullgjort honom åliggande deklARATIONSSKYLDIGHET. Den, som icke avgivit deklARATION men kan antagas vara deklARATIONSPLIKTIG eller som avgivit ofullständig deklARATION, må föreläggas att inom viss tid inkomma med deklARATION eller med erforderliga uppgifter.

2 mom. Finner länsstyrelse för behörig påföring av skatt nödigt, att granskning av den skattskyldiges bokföring eller undersökning av dennes inneliggande lager av bränslen verkställas, bör länsstyrelsen föranställa om sådan granskning eller undersökning; och äger länsstyrelsen därvid, i mån av behov, anlita biträde av sakkunnig.

Det åligger skattskyldig att för sådan undersökning bereda länsstyrelse eller av länsstyrelse förordnad person tillträde till handels-, fabriks- eller annan upplagslokal samt att för granskning tillhandahålla sin bokföring och därtill hörande handlingar.

Arvode till sakkunnig bestämmas av länsstyrelsen och skall jämte annan kostnad för undersökning eller granskning, som i detta mom. sägs, bestri-
das av medel, som enligt denna förordning inflyta till statsverket.

3 mom. Kungl. Maj:t må ock förordna om granskning av deklARATIONER och eljest inhämtade uppgifter. Av Kungl. Maj:t förordnad granskningsman äger jämväl taga del av skattskyldigs bokföring och verkställa undersökning av dennes inneliggande lager av bensin på sätt i 2 mom. stadgas.

Kostnad för granskning, varom Kungl. Maj:t förordnat, bestrides av medel, som i 2 mom. sägs.

5 §.

Länsstyrelsen åligger att på grundval av inkomna deklARATIONER och eljest inhämtade uppgifter i särskild längd förteckna dem, som avgivit deklARATION, samt fastställa de myckenheter bränslen, för vilka skatt skall erläggas enligt denna förordning, ävensom därå belöpande skatt.

6 §.

Skatten skall erläggas under upp bördstermin från och med den 23 till och med den 28 maj 1960.

Så snart ske kan och senast den 20 april 1960 skall till envar skattskyldig i rekommenderat brev översändas utdrag av längden, såvitt honom angår, tillika med underrättelse om tid och sätt för skattens erläggande samt vad den skattskyldige har att iakttaga, om han vill överklaga länsstyrelsens beslut eller eljest söka befrielse från påförd skatt.

7 §.

Har någon i deklARATION eller annan uppgift, som enligt denna förordning avgivits, lämnat oriktigt meddelande, eller har uppgiftspliktig underlåtit avlämna deklARATION eller infordrad upplysning, och har därav föranletts, att skatt icke blivit honom påförd eller blivit påförd till för lågt belopp, skall skatt påföras den skattskyldige till belopp, som genom berörda förfarande eller underlåtenhet undandragits.

Efterbeskattning må ej ske senare än år 1965.

8 §.

1 mom. Förmenas länsstyrelse hava vid påförande av skatt förfarit oriktigt, må besvär anföras hos kammarrätten.

Besvären skola hava inkommit till länsstyrelsen i det län, där skatten påförts, inom ett år efter det skatten blivit klaganden avfordrad, vid påföljd, om den tid försittes, att besvären icke upptagas till prövning. Den omständigheten att besvären ingivits eller insänts till kammarrätten i stället för till länsstyrelsen skall icke utgöra hinder för prövning av klagandens talan, därest besvären inkommit till kammarrätten inom besvärstiden. I sådant fall skola besvären av kammarrätten omedelbart överlämnas till länsstyrelsen för vidare behandling på sätt i 2 mom. sägs.

2 mom. Sedan vid besvären fogats de handlingar, på vilka överklagade beslutet grundats, ävensom utdrag av längden, i vad den klagande angår, har länsstyrelsen att skyndsamt till kammarrätten översända samtliga handlingar med de upplysningar och erinringar besvären anses påkalla.

9 §.

Visar skattskyldig, att bränsle, som han innehaft vid den i 1 § angivna tidpunkten, levererats till annan, och grundar sig leveransen på försäljningsavtal, som slutits före denna förordnings ikraftträdande, äger Kungl. Maj:t, där den skattskyldige icke på grund av förbehåll i försäljningsavtalet eller eljest är berättigad att hos köparen uttaga skatten, bestämma att skattskyldigheten skall åligga köparen eller, då skäl därtill äro, medgiva befrielse från eller återbäring av skatten.

Ansökan om sådan befrielse eller återbäring skall ingivas inom en månad efter det skatt avfordrats vederbörande.

10 §.

Angående restitution av skatt, som i denna förordning avses, skola i fråga om bensin bestämmelserna i förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit samt beträffande övriga bränslen förordningen den 3 april 1959 (nr 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning äga motsvarande tillämpning.

11 §.

Granskning av deklARATIONER, som enligt denna förordning avgivits, må ej verkställas av annan än länsstyrelse eller jämlikt 4 § 2 eller 3 mom. förordnad person.

Deklarationerna skola tillhandahållas de ämbets- och tjänstemän, som i och för sin befattning böra därav erhålla del. I övrigt må deklARATIONER icke vara för någon tillgänglig, utan att den, som avgivit deklARATIONEN, medgivit dess offentlighöjande; dock må deklARATIONER, på sätt Kungl. Maj:t förordnar, för statistisk bearbetning utlämnas till ämbetsmyndighet eller tjänsteman, åt vilken Kungl. Maj:t uppdrager utförandet av sådan bearbetning.

Deklarationerna skola med de undantag, som stadgandena i nästföregående stycke föranleda, hos länsstyrelsen förvaras intill utgången av år 1965, varefter deklARATIONERNA skola förstöras.

12 §.

Den, som underlåter att inom föreskriven tid avlämna deklARATIONER eller inkomma med annan uppgift, straffes med böter, högst 300 kronor; och må länsstyrelsen förelägga den uppgiftsskyldige lämpligt vite.

13 §.

Om ansvar i vissa fall för den, som i deklaration eller annorledes lämnat oriktig uppgift, stadgas i skattestrafflagen.

14 §.

1 mom. Tjänsteman, vilken på grund av sin befattning med ärende, som i denna förordning avses, erhållit del av deklaration eller skattskyldigs bokföring, må ej i vidare mån än hans tjänsteutövning fordrar yppa vare sig innehållet i sådan deklaration eller skattskyldigs affärsförhållande, varom han därvid erhållit kännedom. Den häremot bryter vare underkastad ansvar såsom för tjänstefel. Gör annan än tjänsteman sig skyldig till förseelse, som nu sagts, straffes med dagsböter.

2 mom. Den, som på grund av sådant förordnande om statistisk bearbetning av deklarationer, som i 11 § sägs, erhållit del av deklaration, må ej utom tjänsten yppa något av deklarationens innehåll. Vid överträdelse härav vare den skyldige förfallen till ansvar som i 1 mom. stadgas.

15 §.

Länsstyrelse äger utdöma vite, som förelagts enligt 12 §.

16 §.

Närmare bestämmelser rörande uppbörd av skatt, som i denna förordning avses, så ock de föreskrifter, som eljest erfordras för tillämpning av denna förordning, meddelas av Kungl. Maj:t.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningsamling.

Till utskottet har hänvisats följande i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen

I) de likalydande motionerna I: 533 av herr *Ewerlöf m. fl.* och II: 646 av herr *Hjalmarson m. fl.*, vari hemstälts, »att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 163 med förslag till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 31 maj 1957 (nr 262) om allmän energiskatt m. m.»;

II) de likalydande motionerna I: 546 av herr *Aastrup m. fl.* och II: 702 av herr *Ohlin m. fl.*, vari hemstälts, »att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 163 om höjning av skatten på bensin, kol, koks och eldningsolja»;

III) de likalydande motionerna I: 572 av herrar *Sveningsson* och *Per-Olof Hanson* samt II: 703 av herrar *Kollberg* och *Källenius*, vari hemstälts, »att — därest riksdagen beslutar om en tillfällig förhöjning av den allmänna energiskatten — ifrån denna förhöjning skall undantagas fasta och flytande bränslen, som användes inom industriell produktion»;

IV) de likalydande motionerna I: 591 av herr *Torsten Andersson m. fl.* och II: 706 av herr *Hedlund m. fl.*, vari hemställts, »att riksdagen vid behandlingen av propositionen nr 163 måtte

1) avslå förslaget om höjd energiskatt på bensin, motorsprit och för motordrift avsedda spritblandningar;

2) godta höjning av energiskatten på eldningsolja, motorbrännolja, stenkolk, koks, stenkols- och koksstybb samt kolbriketter med i propositionen angivna skattesatser i enlighet med vad i motionerna har anförts;

3) besluta att 3 § förordningen den 21 maj 1954 (nr 260) om brännoljeskatt med verkan från den 1 januari 1960 må erhålla följande lydelse:

»Brännoljeskatt utgår med tjugonio öre för liter.»;

4) besluta att trädgårdsnäringsen och övriga delar av näringslivet, till vilka restitution av allmän energiskatt utgår, må erhålla restitution av den tillfälliga energiskatten;

5) bemyndiga Kungl. Maj:t att generellt nedsätta den tillfälliga energiskatten på bränslen som förbrukas i de fyra nordligaste länen till tre fjärdedelar av den tillfälliga energiskatt, som eljest skall utgå;

6) i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla

a) om framläggande av förslag snarast möjligt angående retroaktiv restitution åt trädgårdsnäringsen av allmän energiskatt, erlagd under tiden 1 juli 1957—31 december 1958,

b) om skyndsam prövning och förslag rörande de indirekta skatternas inverkan på levnadskostnaderna i Norrland i enlighet med vad som anförts i motionerna; samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till ytterligare författningsändringar, som föranledes av motionärernas förslag»;

V) de likalydande motionerna I: 592 av herr *Ragnar Bergh* samt II: 707 av herrar *Bohman* och *Löfgren*, vari hemställts, »att riksdagen måtte begränsa den föreslagna energiskattehöjningen på bensin till 3 öre»; ävensom

VI) de likalydande motionerna I: 593 av herr *Jonasson m. fl.* samt II: 705 av herrar *Elmwall* och *Brandt* i Sätilla, vari hemställts, »att riksdagen, därest förslaget om tillfällig energiskatt å motorbränslen icke skulle avslås, måtte besluta, att de delar av näringslivet, till vilka restitution utgår av särskild skatt å bensin och motorsprit, må erhålla restitution av tillfällig energiskatt i enlighet med vad som anförts i motionerna».

Beträffande motiveringen till de i motionerna framställda yrkandena får utskottet, i den mån densamma inte framgår av här nedan lämnade redogörelse, hänvisa till motionerna II: 702, II: 703, II: 705—707 samt, beträffande motionerna I: 533 och II: 646, till den i anledning av propositionen nr 162 väckta motionen II: 639.

Propositionen

Rörande motiveringen för de i propositionen framlagda förslagen hänvisar utskottet till ovannämnda statsrådsprotokoll. Redogörelsen härutinnan återfinnes under följande rubriker å nedan angivna sidor, nämligen

Gällande bestämmelser m. m., s. 8—10.

Departementschefen, s. 11—13.

Motionerna

Av innehållet i de i ämnet väckta motionerna må här återges följande.

Beträffande motiveringen till yrkandet i motionerna I: 533 och II: 646 må hänvisas till motionen II: 639 som utskottet behandlat i betänkande nr 60.

Till stöd för avslagsyrkandet i motionerna I: 546 och II: 702 anföres bl. a. att den särskilda energibeskattningen infördes för att skaffa erforderliga medel för atomenergiprogrammets genomförande och för oljelagringen. Den ursprungliga motiveringen överges nu då kraven på investeringar i gator m. m. åberopas som skäl för energiskatthöjningen. Ett annat sådant skäl synes vara prisläget på de flytande bränslena under senare tid. En nedgång i prisnivån anser regeringen tydligen vara en anledning till höjning av skatten, som skulle återföra prisnivån mot sitt tidigare högre läge. Det måste dock vara synnerligen angeläget — inte minst för vår konkurrensförmåga gentemot utlandet — att vi försöker hålla pris- och kostnadsnivån så låg som möjligt. Den i propositionen angivna motiveringen kan i alla händelser inte vara något skäl för att belasta bränslet med en större skatthöjning än den som drabbar andra varor. För t. ex. drosk- och åkerirörelser kommer vidare den föreslagna skatten att medföra kostnadsfördyringar som måste återverka på priserna för dess tjänster.

I motionerna I: 572 och II: 703 erinras om att utredningar förebragts, som klart visar att energiskatten icke uppfyller det av finansministern principiellt uppställda kravet om neutral verkan på rådande produktions- och konsumtionsstruktur. Tvärtom måste denna form av indirekt beskattning verka hämmande på näringslivets produktivitet och konkurrensförmåga. Denna nackdel med energiskatten skulle genom den föreslagna förhöjningen ytterligare skärpas och kostnadsläget höjas. Bristen på nationella tillgångar av fossila bränslen och brännolja, långa transportleder och en ofta förekommande dubbelprissättning till landets nackdel har sedan lång tid tillbaka utgjort en kännbar belastning för den svenska industrien. Så t. ex. beträffande en av våra viktigaste basindustrier, nämligen järnhanteringen. Den svenska järnhanteringen har genom en rad bränslebesparande konstruktioner och åtgärder kommit att bli en föregångare på bränsleekonomiens område och i själva verket uppnått en lägre koksåtgång i masugnarna

än vad i regel är fallet utomlands. Detta innebär å andra sidan icke att vår kostnadsnackdel i alla lägen neutraliserats, eftersom övriga järnproducerande länder givetvis följt efter. Den svenska järnhanteringen har även varit en föregångare då det gällt att ersätta de fasta bränslena med flytande.

Den tillfälliga energiskatten motsvarar en förhöjning av hittills utgående energiskatt för stenkol, koks och eldningsolja 3 och högre med mellan 62 och 67 procent och för eldningsolja 1 och 2 med 40 procent. I propositionen anföres, att bränslena sedan Suezkrisen blivit billigare. En förbättring av våra »terms of trade» bör ej reduceras genom skatteåtgärder utan bör i stället komma hela samhället till godo genom att stärka näringslivets konkurrenskraft. Man får ej heller glömma, att även våra utländska konkurrenter fått sina bränsleutgifter sänkta.

Beträffande de särskilda skattebelagda bränslena påpekar motionärerna bl. a. följande. Förbrukningen av stenkol vid järnverken har visserligen nedgått, men den totala industriella förbrukningen är dock alltså ca 700 000 ton. Vad beträffar koks framhålles att såväl import som export av kokstackjärn och gjutgods förekommer. Priserna på världsmarknaden för dessa produkter är hårt pressade. Vid export restitueras icke den erlagda energiskatten, och importen är icke belastad med energiskatt. Under våren 1958 och samma tid 1959 har sysselsättningsvårigheter framträtt i tackjärnsindustrin och gjuterierna. Den tillfälliga energiskatten på koks för tackjärnstillverkning skulle medföra en kostnadsstegring för handelsjärnverken med upp till 4 kronor per ton färdigt varmvalsat stål. Rörande olja anföres att förhöjningen av skatten på eldningsolja med 10 kronor per kbm skulle medföra en kostnadsökning för produktionen av färdigt varmvalsat stål med i runt tal 3 kronor per ton.

Avslutningsvis uttalar motionärerna att det är allmänt erkänt, att ett friare varuutbyte i Europa såsom förutsättning bör ha att råvaror och bränslen blir tillgängliga på lika villkor för alla de i samarbetet deltagande parterna. Sveriges interna ekonomiska politik bör anpassas till denna princip. Våra råvaru- och bränsleförbrukande industrier bör ej genom en ytterligare påлага å de fasta och flytande bränslena ännu mer diskrimineras i förhållande till sina utländska medtävlare.

Yrkandena i motionerna I: 591 och II: 706 motiveras bl. a. med följande. Centerpartiet har i motioner i anledning av propositionen nr 162 angående allmän varuskatt framhållit, att en tillfällig höjning av energibeskattningen bör kunna accepteras på vissa områden, nämligen i fråga om eldningsoljor samt stenkol, koks, stenkols- och koksstybb samt kolbriketter. Men även om det av statsfinansiella skäl är nödvändigt att under en övergångstid tillföra statskassan medel genom en tillfällig och tidsbestämd energibeskattnings måste denna genomföras på sådant sätt att näringslivet icke orättmätigt drabbas. I fråga om den nuvarande energibeskattningen gäller att vissa industrier m. m., som är särskilt beroende av priserna på ifrågasvarande bränslen, kan erhålla restitution av den erlagda energiskatten. Det

är nödvändigt att detta restitutionsförfarande tillämpas även i fråga om den tillfälliga energiskatten och därjämte vidgas på sådant sätt att den, som är berättigad till viss restitution avseende nu gällande energibeskattnings, automatiskt erhåller rätt till restitution av alla de medel, som för vederbörandes vidkommande belöper sig på den tillfälliga energiskatten.

Företag inom trädgårdsnäringen, vilka för uppvärmning av växthus förbrukar avsevärda mängder energibeskattnade bränslen, har erhållit rätt till restitution med halva skattebeloppet fr. o. m. 1 januari 1959. I motsats till vad som gällt inom industrien har därvid icke restitutionen beviljats retroaktivt från den 1 juli 1957. De sålunda från trädgårdsnäringen innehållna skattemedlen torde belöpa sig till ca 2 milj. kronor. Allmänna rättviseskäl, den konkurrens trädgårdsnäringen möter och kan komma att möta från utlandet samt det nya läge i vilket frågan om energiskatterestitutionen kommit genom förevarande förslag talar för att retroaktiv restitution beviljas. Företag inom trädgårdsnäringen bör vidare erhålla rätt till restitution av alla medel som belöper sig på den tillfälliga energiskatten.

De av regeringen nu framlagda skatteförslagen aktualiserar frågan om den indirekta beskattningens inverkan på levnadskostnaderna i främst de övre delarna av Norrland. Det synes möjligt att genom en viss reducering av skatterna avjämna de s. k. avstånds- och klimatkostnaderna. Riksdagen bör an hålla om en skyndsam prövning av dessa frågor och om förslag snarast möjligt. Skulle denna prövning ta sådan tid att den tillfälliga energiskatten kommer att vara i kraft länge, bör en särskild reducering vidtas beträffande den tillfälliga energiskatten. Motionärerna föreslår att Kungl. Maj:t bemyndigas att i sådant fall generellt nedsätta den tillfälliga energiskatten på bränslen som förbrukas i de fyra nordligaste länen till 3/4 av den tillfälliga energiskatt, som eljest utgår.

Propositionsförslaget medför en höjning av bensinpriset med 6,5 å 7 procent. För nyttotrafikens del betyder höjningen en fördyring på cirka 2 procent, vilket givetvis måste ge utslag på prisnivån. En sådan skattehöjning skulle ytterligare markera de olikheter i skattetyngd, som uppstår på grund av skillnader i avstånd. Särskilt glesbygdernas näringsliv skulle härigenom drabbas hårt. Det anförda gäller även beskattningen av motorbrännolja. Vid en höjning av energiskatten å eldningsolja synes det emellertid av tekniska skäl nödvändigt, att energiskatten å motorbrännolja höjes i motsvarande grad. Motionärerna föreslår därför, att den nuvarande brännoljeskatten sänkes från 30 till 29 öre per liter, varvid den tunga motorfordonstrafiken blir oberörd av den förhöjda energibeskattningen.

Som motivering för yrkandet i motionerna I: 592 och II: 707 har framhållits att den föreslagna höjda skattesatsen på bensin innebär 2 öre mer än vad som skulle ha blivit fallet, om bensinen medtagits i den allmänna varuskatten. Enligt motionärernas mening är intet av de av departementschefen anförda motiven för höjd bensinbeskattnings bärande. Även om bränsleområdet skulle kunna sägas erbjuda ett betydande skatteunderlag —

vilket kan betvivlas — kan detta inte anses utgöra något skäl för att ge bensinförbrukningen en extra belastning i förhållande till de varor och tjänster som drabbas av allmän varuskatt. Bilbeskattningens höjd i vissa främmande länder utgör inte heller godtagbara skäl för en höjning av beskattningen i vårt land. Dylika jämförelser blir inte rättvisande med mindre alla transport-ekonomiska och transportpolitiska problem samtidigt beaktas. Vidare har departementschefen inte beaktat det samband som råder mellan bilbeskattningen och vägutgifterna, vilket ofta understrukits av riksdagen. Genom drivmedels- och fordonsskatterna indrages över 100 milj. kronor mera än vad som innevarande budgetår utges för vägändamål. Det är alltså fullständigt opåkallat att som motiv för ytterligare beskattning åberopa de kostnader motorismen orsakar samhället, än mer opåkallat att belasta bensinen mera än andra varor. Den förhöjda bensinbeskattningen kan vidare komma att påverka den inbördes relationen olika drivmedel emellan och leda till en förändring av konkurrensförhållandena mellan olika transportmedel. Enligt motionärernas mening bör bensinbeskattningen i varje fall begränsas till en nivå, som inte överstiger den för andra varugrupper föreslagna.

I motionerna I: 593 och II: 705 framhålles att det för närvarande finns rätt till restitution av energiskatt beträffande bensindrivna traktorer som användes inom jordbruket och skogsbruket samt beträffande vissa motorförsedda redskap inom jordbruket. För bensindrivna traktorer, som brukas inom trädgårdsnäringen, utgår kollektiv restitution till för trädgårdsnäringen gemensamma ändamål. Ett liknande restitutionsförfarande tillämpas för fiskerinäringens vidkommande. Finansministern har framhållit att de utgifter som samhället åsamkas för investeringar i gator, vägar, serviceanläggningar m. m. utgör motiv för en skärpt beskattning på motorbränslen. Oavsett hållbarheten i den argumenteringen i övrigt kan den inte gälla den bensinförbrukning som sker för restitutionsberättigade ändamål. Det får antas att ett restitutionsförfarande beträffande den tillfälliga energiskatten i likhet med vad som gäller för den särskilda skatten å bensin och motorsprit skulle få rationaliseringsfrämjande och därmed också produktionsstimulerande effekt.

Till utskottet har i anledning av propositionen nr 163 inkommit skrifter från Kungl. automobilklubben, Motorförarnas helnykterhetsförbund, Motorvägsmännens riksförbund, Sveriges industriförbund, Sveriges grossistförbund, Svenska droskbilägareförbundet, Svenska gasverksföreningen, Svenska lasttrafikbilägareförbundet, Svenska stenkolsimportörernas förening, Svenska petroleum institutet samt Svenska Cellulosa AB.

Utskottet

I anslutning till förslaget om allmän varuskatt har i den föreliggande propositionen föreslagits en höjning av energiskatten på drivmedel och andra bränslen. Skattehöjningarna beräknas tillföra statsverket ca 225 miljoner kronor om året, varav ca 100 miljoner kronor belöper på oljor och fasta bränslen samt ca 125 miljoner kronor på bensin och motorsprit.

Såsom framgår av den föregående redogörelsen har i olika motioner hemställts om avslag på propositionen. Därvid har dock i några motioner avslagsyrkandena begränsats till att avse bensin och motorsprit.

Vid sin granskning av förslagen har utskottet funnit att en höjning av energiskatten på oljor och fasta bränslen från olika utgångspunkter måste anses vara i dagens läge påkallad. Utskottet finner sig också kunna godtaga den i propositionen gjorda avvägningen av skattehöjningens storlek liksom även den där gjorda bedömningen av hur skattehöjningen bör fördelas på de olika varuslagen. Av detta utskottets ställningstagande följer att utskottet inte kan biträda de avslagsyrkanden på förevarande område, som framförts i de likalydande motionerna I: 533 av herr Ewerlöf m. fl. och II: 646 av herr Hjalmarson m. fl. samt i de likalydande motionerna I: 546 av herr Aastrup m. fl. och II: 702 av herr Ohlin m. fl.

Med hänsyn till karaktären av den skattehöjning varom nu är fråga anser utskottet att densamma bör drabba de ifrågavarande varuslagen generellt. Utskottet kan därför inte tillstyrka de yrkanden om undantag från skattehöjningen, som i de likalydande motionerna I: 572 av herrar Sveningsson och Per-Olof Hanson samt II: 703 av herrar Kollberg och Källenius gjorts med avseende å bränslen som förbrukas inom industriell produktion. Icke heller kan utskottet ansluta sig till de i de likalydande motionerna I: 591 av herr Torsten Andersson m. fl. och II: 706 av herr Hedlund m. fl. framförda förslagen att i detta sammanhang sänka brännolja-skatten samt företaga en skattesatsdifferentiering till förmån för de fyra nordligaste länen, vilken senare åtgärd för övrigt skulle skapa svårbemästrade redovisnings- och kontrolltekniska problem. Samma ståndpunkt måste utskottet taga till de i sistnämnda motioner framförda kraven på restitution till trädgårdsnäringen m. m. — jämväl i vad avser restitution för viss förfluten tid. I samma motioner föreslås att skattehöjningen får en till två år begränsad giltighetstid. Under erinran om att varje riksdag är oförhindrad att upptaga frågan om varaktigheten av olika skatter avstyrker utskottet jämväl detta förslag. Utskottet finner sig vidare inte kunna stödja den i nämnda motioner framförda hemställan om utredning rörande de indirekta skatternas inverkan på levnadskostnaderna i Norrland. Vad sistnämnda fråga angår, som enligt motionerna närmast har avseende å drivmedel och andra bränslen, kan tillfogas att inom betydande områden längs Norrlandskusten pris-sättningen på bränslen numera ej torde vara högre än på många andra håll i landet, något som möjliggjorts genom utbyggnad av oljedepåer i norrländska kuststäder.

Beträffande den tekniska utformningen av Kungl. Maj:ts förslag i vad angår oljor och fasta bränslen har utskottet inte funnit anledning till annan erinran än att i den föreslagna förordningen om lagerskatt bör införas en möjlighet för Kungl. Maj:t att — i likhet med vad som gäller energiskatten i allmänhet — på grund av synnerliga skäl medge befrielse från eller återbäring av skatt; därjämte föreslår utskottet en mindre jämkning i förtydligande syfte av 2 § samma förordning.

Vad därefter beträffar den del av det i propositionen framlagda förslaget, som avser beskattningen av bensin och motorsprit, får utskottet anföra följande. Enligt förslaget skulle energiskatten å sådana drivmedel höjas från 9 till 14 öre per liter eller med mer än 50 procent. De därigenom erhållna medlen skulle inte användas till vägändamål utan till allmänna budgetändamål. En höjd beskattning av bensin skulle föranleda stegringar av transportkostnaderna. Med hänsyn till de kraftiga skattehöjningar, som under de senaste åren gjorts i fråga om beskattningen av bensin och motorsprit, anser utskottet att någon ytterligare sådan höjning inte bör vidtagas, utan avstyrker propositionen i denna del liksom motionen I: 592 av herr Ragnar Bergh och II: 707 av herrar Bohman och Löfgren, vari yrkats en begränsad höjning av energiskatten på bensin. Detta förslag föranleder ändring av rubriken och 1—3 §§ samt 10 § i den föreslagna förordningen om lagerskatt.

Utskottets hemställan

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A) att riksdagen måtte, med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition, nr 163, icke kunnat av riksdagen oförändrad bifallas samt i anledning av motionerna I: 533 och II: 646, I: 546 och II: 702 samt I: 591 och II: 706,
dels antaga följande

Förslag

till

förordning angående ändrad lydelse av den vid förordningen den 31 maj 1957 (nr 262) om allmän energiskatt fogade förteckningen över vissa bränslen, för vilka allmän energiskatt skall erläggas

Häri genom förordnas, att den vid förordningen den 31 maj 1957 om allmän energiskatt fogade förteckningen över vissa bränslen, för vilka allmän energiskatt skall erläggas, skall erhålla den ändrade lydelse, som framgår av härvid fogad bilaga.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1960. Förordningen skall äga tillämpning jämväl å sådant bränsle, som införts till riket före den 1 januari 1960 och som nämnda dag oförtullat kvarlåg i frihamn eller å tulllager, i tullpackhus eller eljest i tullverkets vård.

Bilaga

Förteckning

över

vissa bränslen, för vilka allmän energiskatt skall erläggas,

i gällande tulltaxa hänförliga till nedanstående
tulltaxenummer

Tulltaxe- nummer	Bränsle	Skattesats
ur 27.01	Stenkol	20 kronor för ton
ur 27.01	Stenkolsstybb samt stenkolsbriketter och liknande fasta bränslen, framställda av stenkol.....	10 kronor för ton
ur 27.02	Brunkolsbriketter	10 kronor för ton
ur 27.04, ur 27.08, ur 27.14	Koks	23 kronor för ton
ur 27.04, ur 27.08, ur 27.14	Koksstybb och koks briketter	10 kronor för ton
ur 27.10	Motorbrännolja, eldningsolja och bunkerolja med en viskositet i cSt-enheter av: högst 20 vid 20°C (skatteklass I)	35 kronor för m ³
	mer än 20 vid 20°C (skatteklass II)	26 kronor för m ³
ur 27.10, ur 38.19	Blandningar, innehållande alkohol (etanol, etyl- alkohol), avsedda för användning till motor- drift	9 öre för liter
	<i>Anm.</i> Allmän energiskatt skall icke erläggas för inom riket framställd blandning, hänförlig till nr 27.10 eller 38.19, i den mån energiskatt erlagts för i blandningen ingående produkter, för vilka dylik skatt skall erläggas.	

dels ock antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning om tillfällig energiskatt å bensin och vissa andra bränslen som finnas i riket den 1 januari 1960 med de

ändringar av rubriken och 1—3 §§, 10 § samt 16 §, som framgår av nedanstående såsom utskottets förslag betecknade lydelse

*Kungl. Maj:ts förslag**Utskottets förslag**Förslag
till*

*förordning om tillfällig energiskatt å
bensin och vissa andra bräns-
len som finnas i riket den
1 januari 1960*

*Förslag
till*

*förordning om tillfällig energiskatt å
vissa bränslen som finnas i riket den
1 januari 1960*

1 §.

För *bensin och de andra* bränslen som *nedan sägs* skall, i den mån bränslena den 1 januari 1960 klockan 6 f. m. finnas i riket, erläggas tillfällig energiskatt.

Den tillfälliga energiskatten utgör i fråga om

*bensin fem öre för liter,
stenkol åtta kronor för ton,
koks nio kronor för ton samt
motorbrännolja, eldningsolja och
bunkerolja tio kronor för m³.*

Vad som — — — — —
*Är bensin blandad med annan va-
ra, skall vid skattskyldighetens be-
stämmande hänsyn tagas till den
myckenhet, varmed bensin ingår i
blandningen.*

2 §.

1 m o m. Skyldighet att erlægga skatt enligt denna förordning åligger, där ej annat föranledes av vad nedan i 2 mom. eller 9 § stadgas, den som vid den i 1 § angivna tidpunkten innehar

*bensin till en myckenhet översti-
gande 2 000 liter eller*

1 §.

För *nedan nämnda* bränslen skall, i den mån bränslena den 1 januari 1960 klockan 6 f. m. finnas i riket, erläggas tillfällig energiskatt.

Den tillfälliga energiskatten utgör i fråga om

*stenkol åtta kronor för ton,
koks nio kronor för ton samt
motorbrännolja, eldningsolja och
bunkerolja tio kronor för m³.*

— allmän energiskatt.

2 §.

1 m o m. Skyldighet att erlægga skatt enligt denna förordning åligger, där ej annat föranledes av vad nedan i 2 mom. eller 9 § stadgas, den som vid den i 1 § angivna tidpunkten innehar

Kungl. Maj:ts förslag

16 §.

Utskottets förslag

16 §.

Kungl. Maj:t äger, när synnerliga skäl därtill äro, medgiva befrielse från eller återbäring av skatt enligt denna förordning.

Närmare bestämmelser — — — — — av Kungl. Maj:t.

B) att följande motioner, nämligen

- 1) motionerna I: 533 och II: 646,
- 2) motionerna I: 546 och II: 702,
- 3) motionerna I: 572 och II: 703,
- 4) motionerna I: 591 och II: 706,
- 5) motionerna I: 592 och II: 707 samt
- 6) motionerna I: 593 och II: 705

måtte, i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet ovan anfört och hemställt, av riksdagen lämnas utan åtgärd.

Stockholm den 19 november 1959

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar Hagberg, Eriksson, Snygg, Spetz, Jansson, Gustaf Elofsson, fröken Ranmark, herrar Söderquist, Möller och Mattsson; samt

från andra kammaren: herrar Ericsson i Kinna, Sundström, Brandt i Aspabruk, Nilsson i Svalöv, Kollberg, Allard, Vigelsbo, Kärrlander, Magnusson i Borås och Gustafson i Göteborg.

Reservationer

I) av herrar *Ericsson* i Kinna, *Eriksson*, *Snygg*, *Jansson*, fröken *Ranmark*, herrar *Möller*, *Sundström*, *Brandt* i Aspabruk, *Allard* och *Kärrlander*, vilka dels ansett att utskottets yttrande bort ha följande lydelse.

I anslutning — — — (= utskottet s. 12 rad 2 uppfifrån — s. 13 rad 7 uppfifrån) — — — samma förordning.

Utskottet övergår nu till att behandla Kungl. Maj:ts förslag att höja energiskatten på bensin och motorsprit med 5 öre per liter. Enligt utskot-

tets mening föreligger behov av att vid sidan av den allmänna varuskatten och den nyss tillstyrkta höjningen av skatterna på oljor och fasta bränslen tillföra statsverket ytterligare inkomster i den storleksordning det nu gäller. Utskottet kan härvidlag ansluta sig till departementschefens uppfattning. I sammanhanget vill utskottet erinra om att inkomstillskottet från energiområdet är avsett att bidra till att skapa utrymme för lätnader i den direkta beskattningen på små och medelstora inkomster och för åtgärder i syfte att mildra verkningarna av den allmänna varuskatten för medborgargrupper med begränsad ekonomisk bärkraft.

Vad angår valet av skatteobjekt bör framhållas, att bensin och motorsprit — liksom oljor och fasta bränslen — av tekniska skäl undantagits från den allmänna varuskatten. Om bensinbeskattningen inte skulle höjas, skulle detta innebära att bensinen efter varuskattens införande blev förhållandevis billigare än andra varor. En sådan konsekvens av skattelagstiftningens utformning bör inte godtagas i ett läge då, på sätt departementschefen närmare utvecklat, bilismen oavbrutet expanderar. Såsom departementschefen vidare påpekat framstår det svenska bensinpriset vid en internationell jämförelse inte som särskilt högt; de sammanlagda kostnaderna för den enskilde bilägaren torde vara förhållandevis låga.

Mot den här tecknade bakgrunden finner utskottet departementschefens förslag om höjning av energiskatten på bensin och motorsprit väl underbyggt. Utskottet tillstyrker alltså detta förslag, vilket innebär att utskottet inte kan biträda de avslagsyrkanden som framförts i motionerna I: 533 och II: 646, I: 546 och II: 702 samt I: 591 och II: 706. Utskottet har därmed även besvarat det förslag om begränsning av skattehöjningen till 3 öre per liter, som upptagits i de likalydande motionerna I: 592 av herr Ragnar Bergh samt II: 707 av herrar Bohman och Löfgren.

Beträffande frågor om undantag från skattehöjningen och restitution av skatt i särskilda fall m. m. anser sig utskottet vad angår bensin och motorsprit böra intaga samma ståndpunkt som i fråga om oljor och fasta bränslen. Utskottet avstyrker följaktligen de förslag i angivet hänseende, som gjorts i motionerna I: 591 och II: 706 samt I: 572 och II: 703. Detsamma gäller motsvarande förslag i de likalydande motionerna I: 593 av herr Jonasson m. fl. och II: 705 av herrar Elmwall och Brandt i Sättila.

Den tekniska utformningen av Kungl. Maj:ts förslag, såvitt nu är i fråga, bör godtagas med ett par mindre jämkningar som utskottet tidigare förordnat beträffande lagerskatten.

dels ock ansett att utskottet under punkten A bort hemställa,

A) att riksdagen måtte, med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 163 icke kunnat av riksdagen oförändrad antagas,

dels antaga vid propositionen fogat förslag till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 31 maj 1957 (nr 262) om allmän energiskatt;

dels ock antaga vid propositionen fogat förslag till förordning om tillfällig energiskatt å bensin och vissa andra bränslen som finnas i riket den 1 januari 1960 med följande såsom *utskottets förslag* betecknade ändringar av 2 § 2 mom. och 16 §.

Kungl. Maj:ts förslag

2 §.

2 mom. Skattskyldighet enligt denna förordning skall icke åvila staten, ej heller den som registrerats enligt 6 § förordningen om allmän energiskatt.

Skatt enligt — — — — — från tillverkningsstället.

16 §.

Närmare bestämmelser — — — — — av Kungl. Maj:t.

Utskottets förslag

2 §.

2 mom. Skattskyldighet enligt denna förordning skall icke åvila staten ej heller den som, *med avseende å de varor varom fråga är*, registrerats enligt 6 § förordningen om allmän energiskatt.

16 §.

Kungl. Maj:t äger, när synnerliga skäl därtill äro, medgiva befrielse från eller återbäring av skatt enligt denna förordning.

II) av herrar *Hagberg, Spetz, Söderquist, Nilsson* i Svalöv, *Kollberg, Magnusson* i Borås och *Gustafson* i Göteborg, vilka ansett att utskottet med åberopande av innehållet i de likalydande motionerna I: 533 av herr Ewerlöf m. fl. och II: 646 av herr Hjalmarson m. fl. samt I: 546 av herr Aastrup m. fl. och II: 702 av herr Ohlin m. fl. bort yrka avslag på de av Kungl. Maj:t i propositionen nr 163 framlagda förslagen i dess helhet och att utskottet således under A) bort hemställa,

A) att riksdagen måtte avslå de av Kungl. Maj:t i proposition nr 163 framlagda förslagen till

dels förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 31 maj 1957 (nr 262) om allmän energiskatt;

dels ock förordning om tillfällig energiskatt å bensin och vissa andra bränslen som finnas i riket den 1 januari 1960.

III) av herrar *Gustaf Elofsson, Mattsson* och *Vigelsbo*, vilka

dels ansett att den del av utskottets yttrande, som börjar å s. 12 rad 20 uppifrån med orden »Med hänsyn» och slutar å s. 12 rad 1 nedifrån med orden »norrländska kuststäder» bort ha följande lydelse:

Den sanering av statsbudgeten, som nu framstår som nödvändig, måste enligt utskottets uppfattning ske utan införande av allmän omsättningskatt.

Då detta syfte icke helt kan uppnås genom besparingar i den statliga verksamheten, måste staten under en övergångstid tillföras vissa inkomstförstärkningar. I motionerna I: 591 och II: 706 föreslås, att den av Kungl. Maj:t förordade skattehöjningen godtas i fråga om eldningsolja samt stenkol, koks, stenkols- och koksstybb samt kolbriketter. Utskottet vill understryka motionärernas uttalande om att en sådan höjning av energiskatten bör begränsas till en saneringsperiod av två år.

En höjning av beskattningen av motorbrännolja kan utskottet inte tillstyrka. Av tekniska skäl synes det emellertid vara nödvändigt, att vid höjning av energiskatten å eldningsolja även energiskatten å motorbrännolja höjes i motsvarande grad. I de nyssnämnda motionerna har föreslagits, att vid den förordade höjningen av energiskatten den nuvarande brännoljeskatten skall sänkas från 30 till 29 öre per liter, varvid den tunga motorfordonstrafiken blir oberörd av skattehöjningen. Utskottet tillstyrker detta förslag.

I motionerna I: 591 och II: 706 föreslås vidare, att trädgårdsnäringen och övriga delar av näringslivet, till vilka restitution av allmän energiskatt utgår, skall erhålla restitution av den tillfälligt förhöjda energiskatt, som förordas i motionerna. I fråga om trädgårdsnäringen föreslås jämväl, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t skall anhålla om framläggande av förslag snarast möjligt angående retroaktiv restitution åt trädgårdsnäringen av allmän energiskatt, erlagd under tiden 1 juli 1957—31 december 1958. Utskottet finner dessa förslag väl motiverade och tillstyrker sålunda desamma. Motionerna I: 572 och II: 703 avstyrker utskottet i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet ovan anfört.

Vad härefter angår det i motionerna I: 591 och II: 706 framställda yrkandet om prövning och förslag rörande de indirekta skatternas inverkan på levnadskostnaderna i Norrland vill utskottet erinra om att dessa spörsmål behandlats av såväl 1958 års A-riksdag som vid vårsessionen innevarande år. Riksdagen har därvid framhållit, att frågan om en utjämning i fråga om levnads- och produktionskostnaderna mellan Norrland och landet i övrigt är av stor vikt icke endast för norrlandslänen utan för hela riket. Riksdagen förutsatte emellertid att hithörande transportproblem m. m. skulle komma att behandlas vid den då pågående inventeringen av olösta norrlandsfrågor. Sålunda förutsatte innevarande års riksdag vid sin behandling av motion angående de höga bensinprisernas inverkan på avståndskostnaderna i Norrland att frågan om en differentiering av drivmedelsskatterna skulle komma att behandlas vid nämnda inventering. Som framgår av det betänkande som nu framlagts sedan inventeringen slutförts har emellertid icke dessa spörsmål beaktats. Mot bakgrunden härav och då enligt utskottets mening frågan om en differentiering av de indirekta skatterna bör uppmärksammas vid strävandena att åstadkomma en utjämning av levnads- och produktionskostnaderna mellan Norrland och landet i övrigt, finner sig utskottet böra understryka angelägenheten av en utredning av de indirekta skatternas verkningar i detta sammanhang. Därvid bör uppmärksammas icke endast de indirekta skatterna på drivmedel utan också övriga

indirekta skatter, som på grund av avstånd och klimat får en relativt sett tyngre effekt i de norra delarna av landet. Utskottet förordar att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om en sådan utredning, vilken bör genomföras skyndsamt.

Utskottet vill i detta sammanhang erinra om att även den tillfälliga höjning av energiskatten på vissa bränslen, som utskottet i det föregående ansett sig böra tillstyrka, får en relativt sett tyngre effekt i de nordligaste delarna av landet, främst beroende på klimatförhållandena. Då den av utskottet ovan förordade utredningen oundgängligen måste ta viss tid i anspråk, bör en mindre del av den nu aktuella höjningen av energiskatten ifrågakomma för de nordliga delarna av landet. Utskottet tillstyrker sålunda vad i motionerna I: 591 och II: 706 föreslagits om att energiskatthöjningen i de fyra nordligaste länen bör genomföras med allenast tre fjärdedelar av eljest föreslagen höjning. Utskottet hänvisar härvid till vad som i det föregående anförts men vill även understryka betydelsen av att näringslivet i Norrland erhåller gynnsammare arbetsbetingelser. Som framgår av propositionen nr 162 råder inom vissa områden i Norrland en betydande arbetslöshet. Enligt utskottets mening bör förefintliga möjligheter att genom stimulans av näringslivet skapa bättre utkomst- och sysselsättningsmöjligheter tillvaratas. Vid en höjning av energibeskattningen synes det sålunda utskottet inte enbart på grund av klimatförhållandena utan även med hänsyn till näringsliv och sysselsättning nödvändigt att tillse, att effekten av skatthöjningen lindras för de fyra nordligaste länen. Utskottet förordar sålunda, att Kungl. Maj:t bemyndigas medgiva den i motionerna föreslagna nedsättningen med en fjärdedel.

dels ock ansett att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A) att riksdagen måtte, med bifall till motionerna I: 591 och II: 706 i denna del samt med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition, nr 163, icke kunnat av riksdagen oförändrad bifallas ävensom i anledning av motionerna I: 533 och II: 646 samt I: 546 och II: 702,

1) *dels* antaga följande

Förslag

till

förordning angående — — — (= utskottet s. 13 rad 7 nedifrån — s. 17 rad 7 uppfifrån) — — — av Kungl. Maj:t.

2) antaga följande

Förslag

till

*förordning angående ändrad lydelse av 3 § förordningen den 21 maj 1954
(nr 260) om brännoljeskatt*

Härigenom förordnas, att 3 § förordningen den 21 maj 1954 om brännoljeskatt skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

3 §.

Brännoljeskatt utgår med tjugonio öre för liter.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1960.

B) att riksdagen i anledning av motionerna I: 591 och II: 706 måtte

1) i skrivelse till Kungl. Maj:t ge till känna vad utskottet anfört *dels* i fråga om restitution av tillfällig energiskatt, *dels* i fråga om utredning av de indirekta skatternas inverkan på levnads- och produktionskostnader i Norrland; samt

2) bemyndiga Kungl. Maj:t att, såvitt avser bränslen som förbrukats i de fyra nordligaste länen, begränsa höjningen av energiskatten till tre fjärdedelar av vad som eljest skolat utgå;

C) att följande motioner — — — (= utskottet s. 17 rad 8 — rad 17 uppifrån) — — — utan åtgärd.